

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง สรรพวิเคราะห์ (๕)

ครูผู้สอน

ครูธีรสุด

ฉำทรัพย์

ครูวิชุดา

กลีนจงกล

สรุพบวิเคราะห์ (๕)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของคำซ้ำได้
๒. ระบุรูปแบบของคำซ้ำได้
๓. ยกตัวอย่างและจำแนกรูปแบบของคำซ้ำได้
๔. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

เหมาะสม

ชวนคิด พินิจสาร

เรื่อยเรื่อยมารอรอน

สนธยาจะใกล้ค่ำ

เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง

ตัวเดียวมาพลัดคู่

ทิพากรจะตกต่ำ

ค่านิ่งหน้าเจ้าตราตรู

นกบินเฉียงไปทั้งหมู่

เหมือนพ็อยู่ผู้เดียวดาย

(ภาพย์แท้เรือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร)

เฉลย

เรื่อยเรื่อยมารอนรอน

สนธยาจะใกล้ค่ำ

เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง

ตัวเดียวมาพลัดคู่

ทิพากรจะตกต่ำ

ค่านิ่งหน้าเจ้าตราตรู

นกบินเฉียงไปทิ้งหมู่

เหมือนพ็อยู่ผู้เดียวดาย

(ภาพยนต์เรื่องเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร)

คำซ้ำ

คำซ้ำ หมายถึง คำที่ประกอบด้วยคำเดียวกัน ๒ คำ
ในการเขียนจะใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๓) เขียนแทนคำ
ที่ซ้ำ

รูปแบบของคำซ้ำ

๑. มีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น
เด็ก ๆ น่ารักทุกคน
สาว ๆ ที่บ้านทำงานกันเก่ง
ยายมีความสุขที่อยู่กับหลาน ๆ
เขามีเงินเป็นล้าน ๆ

รูปแบบของคำซ้ำ

๒. มีความหมายอ่อนลง เช่น
เขาแต่งตัวเหมือนสาว ๆ
เขาใส่เสื้อสีขาว ๆ
ฉันรู้สึกคล้าย ๆ จะเป็นไข้

รูปแบบของคำซ้ำ

๓. มีความหมายเน้น เช่น
ที่นี้ขายแต่ของแพง ๆ
เดินเร็ว ๆ เดี่ยวไม่ทันงาน
กินอาหารมัน ๆ อาจจะให้อ้วน

รูปแบบของคำซ้ำ

๔. มีความหมายไม่เจาะจง เช่น
เย็น ๆ ฉันจะไปซื้อของ
วันแรก ๆ เขามีอาการหนักมาก
เวลาเรียนหนังสือเขาชอบนั่งที่หลัง ๆ

รูปแบบของคำซ้ำ

๕. มีความหมายแยกเป็นส่วน ๆ เช่น
เขาจัดข้อมูลลงเป็นช่อง ๆ
เธอควรทำงานให้เสร็จเป็นเรื่อง ๆ
เราควรพิจารณาเป็นประเด็น ๆ

รูปแบบของคำซ้ำ

๒. มีความหมายต่อเนื่องกันเป็นหลายครั้ง เช่น
ฉันทคิด ๆ ดูแล้วก็อยากเรียนต่อ
นั่ง ๆ นอน ๆ อยู่ก็เบื่อจึงอยากจะทำงานบ้าง
ฉันทเขียน ๆ จนไม่มีอะไรจะเขียนแล้ว

คำซ้ำที่เป็นสำนวน

คำที่มีรูปคำซ้ำบางคำ เช่น ตื้อ ๆ ไหน ๆ เฉย ๆ
ไป ๆ มา ๆ งู ๆ ปลา ๆ เปลี่ยนความหมาย
จากคำเดิมไปเป็นสำนวน ตัวอย่าง (มีต่อ)

คำซ้ำที่เป็นสำนวน

รถแล่นมาดี ๆ แล้วเครื่องก็ดับไปดี ๆ

ดี ๆ แปลว่า โดยไม่ทราบสาเหตุ

ไป ๆ มา ๆ เราก็ได้มาเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน

ไป ๆ มา ๆ แปลว่า ในที่สุด

คำซ้ำที่เป็นสำนวน

ไหน ๆ คุณก็มาถึงบ้านเราแล้ว ก็ควรพักผ่อนสักวันสองวัน

ไหน ๆ แปลว่า เมื่อเป็นดังนี้แล้ว

เขาพูด ๆ อยู่แล้วก็หยุดไปเฉย ๆ

เฉย ๆ แปลว่า โดยไม่รู้เหตุผล โดยไม่มี

สาเหตุ

ลงมือทำ จดจำได้

ให้นักเรียนจับคู่ และให้แต่ละคู่ยกตัวอย่างประโยค
ที่มีคำซ้ำ คู่ละ ๕ ประโยค แล้วให้เพื่อน ๆ ช่วยกัน
ตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมกับนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบความรู้ “คำซ้ำ”

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คำซ้ำ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นำชื่นชม นำเชิดชู
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สรรพวิเคราะห (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้ “คำซ้ำ”

ความหมายของคำซ้ำ

คำซ้ำ หมายถึง คำที่ประกอบด้วยคำเดียวกัน ๒ คำ ในการเขียนจะใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๗) เขียนแทนคำที่ซ้ำ

รูปแบบของคำซ้ำ

๑. มีความหมายเป็นพหูพจน์ เช่น
เด็ก ๆ น่ารักทุกคน
สาว ๆ ที่บ้านทำงานกันเก่ง
ยายมีความสุขที่อยู่กับหลาน ๆ
เขามีกินเป็นล้าน ๆ
๒. มีความหมายอ่อนลง เช่น
เขาแต่งตัวเหมือนสาว ๆ
เขาใส่เสื้อสีขาว ๆ
ฉันรู้สึกคล้าย ๆ จะเป็นไข้
๓. มีความหมายเน้น เช่น
ที่นี่ขายแต่ของแพง ๆ
เดินเร็ว ๆ เดี่ยวไม่ทันงาน
กินอาหารมัน ๆ อาจจะทำให้อ้วน
๔. มีความหมายไม่เจาะจง เช่น
เย็น ๆ ฉันจะไปซื้อของ
วันแรก ๆ เขามีอาการหนักมาก
เวลาเรียนหนังสือเขาชอบนั่งที่หลัง ๆ
๕. มีความหมายแยกเป็นส่วน ๆ เช่น
เขาจัดข้อมูลลงเป็นช่อง ๆ
เธอควรทำงานให้เสร็จเป็นเรื่อง ๆ
เราควรพิจารณาเป็นประเด็น ๆ
๖. มีความหมายต่อเนื่องกันเป็นหลายครั้ง เช่น
ฉันคิด ๆ ดูแล้วก็อยากเรียนต่อ
นั่ง ๆ นอน ๆ อยู่ก็เบื่อจึงอยากจะทำางบ้าง
อับเฉียบ ๆ ลงไปก็โล่งใจเชื่อกแล้ว

ใบความรู้ “คำซ้ำ”

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง คำซ้ำ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นำชื่นชม นำเชิดชู
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สรรพวิเคราะห์ (๕)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้ “คำซ้ำ” (ต่อ)

คำซ้ำที่เป็นสำนวน

คำที่มีรูปคำซ้ำบางคำ เช่น ตื้อ ๆ โหน ๆ เฉย ๆ ไป ๆ มา ๆ งาม ๆ ปลูก ๆ เปลี่ยนความหมายจากคำเดิมไปเป็นสำนวน เช่น

รถแล่นมาดี ๆ แล้วเครื่องก็ดับไป **ตื้อ ๆ**

ตื้อ ๆ แปลว่า โดยไม่ทราบสาเหตุ

ไป ๆ มา ๆ เราก็ได้มาเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน

ไป ๆ มา ๆ แปลว่า ในที่สุด

โหน ๆ คุณก็มาที่บ้านเราแล้วก็ควรพักสักวันสองวัน

โหน ๆ แปลว่า เมื่อเป็นดังนี้แล้ว

เขาพูด ๆ อยู่แล้วก็หยุดไป **เฉย ๆ**

เฉย ๆ แปลว่า โดยไม่รู้เหตุผล โดยไม่มีสาเหตุ

(จากหนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๒, หน้า ๖๓ - ๖๔)

ชวนคิดช่วงท้าย

ถ้าเราไม่ใช่เครื่องหมายไม้ยมก “๓”
สามารถใช้เครื่องหมายอื่น
แทนการซ้ำได้หรือไม่

คำไหนใช้ถูก

อัศจรรย์

อัศจรรย์

อัสดร์

[อัดสะดอน] น. ม้าดี. [ป. อสุส (ม้า) + ตร (ยิ่งกว่า)].

ม้าทองเทียว ณ หัวหิน : นายธีรุต ฉำทรัพย์

แหล่งที่มา : <https://dictionary.orst.go.th/พจนานุกรม>
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ สืบค้นเมื่อ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

บทเรียนครึ่งต่อไป

เจตนาการสื่อสาร (๑)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

